

MONITORING ENERGETICKEJ LEGISLATÍVY / apríl a máj 2018

Uvedomujeme si, že zmeny legislatívy môžu byť pre vaše podnikanie rozhodujúce. Preto sledujeme zmeny za vás a zhrnuli sme tie najdôležitejšie, ktoré nastali v apríli a máji 2018.

1. ČO SA ZMENILO?

Predpis	Zmena
Zákon č. 309 / 2009 Z. z. o podpore OZE	nie
Zákon č. 250 / 2012 Z. z. o regulácii	nie
Zákon č. 251 / 2012 Z. z. o energetike	áno
Zákon č. 321 / 2014 Z. z. o energetickej efektívnosti	nie
Zákon č. 609 / 2007 Z. z. o spotrebnej dani z elektriny, uhlia a zemného plynu	nie
Zákon č. 220 / 2004 Z. z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy	nie
Vyhláška MHSR č. 599 / 2009 Z. z., ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona o podpore OZE	nie
Vyhláška MHSR č. 270 / 2012 Z. z. o odbornej spôsobilosti na podnikanie v energetike	nie
Vyhláška ÚRSO č. 212 / 2005 Z. z., ktorou sa ustanovuje vzor žiadosti o vydanie povolenia	nie
Vyhláška ÚRSO č. 18 / 2017 Z. z., ktorou sa ustanovuje cenová regulácia v elektroenergetike a niektoré podmienky vykonávania regulovaných činností v elektroenergetike	nie
Vyhláška ÚRSO č. 490 / 2009 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o podpore OZE	nie
Vyhláška ÚRSO č. 24 / 2013 Z. z., ktorou sa ustanovujú pravidlá pre fungovanie vnútorného trhu s elektrinou a plynom	nie
Vyhláška ÚRSO č. 236/2016 Z. z. ktorou sa ustanovujú štandardy kvality prenosu elektriny, distribúcie elektriny a dodávky elektriny	nie
Vyhláška ÚRSO č. 278/2012 Z. z. ktorou sa ustanovujú štandardy kvality uskladňovania plynu, prepravy plynu, distribúcie plynu a dodávky plynu	nie
Vyhláška ÚRSO č. 223/2016 Z. z. ktorou sa ustanovuje cenová regulácia v plynárenstve	nie
Vyhláška ÚRSO č. 4/2013 Z. z. ktorou sa ustanovuje spôsob, rozsah a štruktúra poskytovania meraných údajov o spotrebe na odbernom mieste odberateľa plynu a ich uchovávanie	nie
Vyhláška ÚRSO č. 3/2013 Z. z. ktorou sa ustanovuje spôsob, rozsah a štruktúra poskytovania meraných údajov o spotrebe na odbernom mieste odberateľa elektriny a ich uchovávanie	nie
Vyhláška ÚRSO č. 2/2013 Z. z. ktorou sa ustanovujú postupy a opatrenia týkajúce sa uchovávaní údajov, forma a obsah uchovávaných údajov	nie
Vyhláška ÚRSO č. 284/2012 Z. z. o pravidlách pre predaj elektriny formou aukcií	nie

:: Zákon o energetike

Dňa 15.5.2018 bola v Národnej rade SR schválená novela zákona č. 251 / 2012 Z. z. o energetike a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „**Novela**“), ktorá bola prezidentom podpísaná 29.5.2018. Novela nadobudne účinnosť 1.7.2018 s výnimkou niektorých ustanovení, ktorých účinnosť je odložená na 1.1.2019. Momentálne sa očakáva jej zverejnenie v Zbierke zákonov SR.

Novela najmä komplexne upravuje stav núdze v elektroenergetike, súvisiace podmienky, práva a povinnosti účastníkov trhu s elektrinou.

Okrem stavu núdze sa Novela venuje aj oblasti elektromobility. Do právneho poriadku zavádza definície elektrického motorového vozidla, nabíjacej stanice a verejne prístupnej nabíjacej stanice a pod., ktorých legislatívne vymedzenie doposiaľ chýbalo.

Novela jednoznačne vymedzuje, že prevádzkovanie nabíjacích staníc nie je podnikaním v energetike. Taktiež bližšie upravuje povinnosti pri pripájaní nabíjacích staníc s inštalovaným výkonom prevyšujúcim 100 kW. Ohľadom zmien týkajúcich sa elektromobility sa bližšie dočítate [TU](#).

Parlamentom schválené znenie Novely spolu so sprievodnými dokumentmi je dostupné [TU](#).

2. MOHLO BY VÁS ZAUJÍMAŤ

:: Medzirezortné pripomienkové konanie reformy OZE už prebehlo

Dňa 1.6.2018 bolo ukončené medzirezortné pripomienkové konanie k novele zákona č. 309/2009 Z. z. o podpore obnoviteľných zdrojov energie a vysoko účinnej kombinovanej výroby a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „**Novela OZE**“). Okrem zákona o podpore má Novela OZE meniť aj zákon č. 251 / 2012 Z. z. o energetike a o zmene a doplnení niektorých zákonov a zákon č. 250/2012 Z. z. o regulácii v sieťových odvetviach.

Dlho očakávaná Novela OZE ponúka najzásadnejšie zmeny v systéme podpory obnoviteľných zdrojov za posledných 10 rokov.

Spomedzi veľkého množstva navrhovaných zmien by sme vypichli najmä nasledovné:

- **Tendre na nové zdroje a podpora príplatkom**

Podľa navrhovaného režimu môže Ministerstvo hospodárstva vyhlásiť **výberové konanie na nové zariadenia**, ktoré získajú právo na podporu. Na predloženie ponuky budú mať záujemcovia 2 mesiace. Bližšie podmienky pre účasť vo výberovom konaní bude určovať Ministerstvo hospodárstva SR v spolupráci s ÚRSO-m.

Víťazovi tendra sa bude poskytovať zákonná podpora formou tzv. **príplatku**, ktorý bude garantovaný po dobu 15 rokov. Príplatek sa vypočíta ako rozdiel medzi cenou elektriny, ktorú uchádzač ponúkol vo výberovom konaní a tzv. cenou vykupovanej elektriny.

- **Lokálny zdroj pre vlastnú spotrebu**

Novela OZE bude umožňovať inštalovanie vlastného zariadenia a vyrábanie elektriny pre vlastnú spotrebu v zjednodušenom režime. Maximálny inštalovaný výkon takéhoto zariadenia Novela

OZE limituje na 500 kW, najviac však do výšky maximálnej rezervovanej kapacity odberného miesta.

Lokálny zdroj má byť určený primárne pre vlastnú spotrebu, a preto je jeho dodávka elektriny do distribučnej sústavy obmedzená na 10% z celkového inštalovaného výkonu zariadenia.

- **Doterajšia podpora ostáva**

Podľa Novely OZE sa právne vzťahy, nároky z nich a dĺžka trvania **podpory pre už existujúce zariadenia** budú posudzovať podľa súčasného právneho režimu. Zariadenia, ktorým bola podpora priznaná v minulosti, budú môcť túto podporu poberať aj naďalej.

- **Nové subjekty pri poskytovaní podpory**

Právo na podporu odberom elektriny za cenu elektriny na straty sa po novom zmení na právo na podporu výkupom elektriny za tzv. **cenu vykúpovanej elektriny**. Tá bude určená ÚRSO-m na kalendárny rok.

Výrobca elektriny bude povinný uzatvoriť zmluvu o povinnom výkupe elektriny s novým **výkupcom elektriny**, ktorého vyberie ministerstvo v rámci aukcie, alebo ho priamo určí.

K zmenám dôjde aj v súvislosti s **podporou doplatkom**. Výška doplatku sa po novom vypočíta ako rozdiel medzi cenou elektriny a cenou vykúpovanej elektriny.

Podpora formou doplatku už nebude poskytovaná prevádzkovateľom distribučnej sústavy, ale **zúčtovateľnom podpory**, ktorým bude **OKTE**. Výrobca bude povinný s OKTE uzatvoriť novú zmluvu o doplatku.

Čo sa týka podpory formou prevzatia zodpovednosti za odchýlku, namiesto prevádzkovateľa distribučnej sústavy zodpovednosť za odchýlku preberie tzv. **určený subjekt zúčtovania**. Ten vyberie Ministerstvo hospodárstva SR formou aukcie alebo ho priamo určí.

- **Nevydarená snaha o konečné riešenie G-komponentu**

Novela OZE má ambíciu vysporiadať sa aj s niekoľko rokov trvajúcou kauzou G-komponent.

Len pripomenieme, že v roku 2013 Úrad pre reguláciu sieťových odvetví svojou vyhláškou zaviedol pre všetkých výrobcov elektriny povinnosť platiť nový poplatok za prístup do distribučnej sústavy, tzv. G-komponent. V roku 2016 však **Ústavný súd rozhodol, že tento poplatok je protiústavný**, a že ho nie sú povinní platiť tí výrobcovia elektriny, ktorí s prevádzkovateľom distribučnej sústavy nemajú uzavretú zmluvu o prístupe do distribučnej sústavy a distribúcii elektriny.

Drvivá väčšina výrobcov takúto zmluvu uzavretú nemá, pretože ju nikdy nepotrebovali a prístup do sústavy nevyužívajú. Z tohto dôvodu odmietajú G-komponent platiť a na súdoch sa domáhajú vrátenia platieb, ktorí od nich prevádzkovatelia distribučných sústav roky protiprávne vyžadovali. Súdny sa pre výrobcov vyvíjajú pozitívne. Okresné súdy v Žiline a Košiciach im dali za pravdu vo viac ako 15 prípadoch.

Kľúčovou pre všetky tieto spory je práve otázka čo je to prístup do sústavy a či má výrobca uzavretú zmluvu o prístupe do distribučnej sústavy a distribúcii elektriny, o ktorej hovorí Ústavný súd.

Novela sa pokúša situáciu vyriešiť tak, že mení zákonnú definíciu prístupu. Po novom tak **prístupom bude aj právo dodávať vyrobenú elektrinu do distribučnej sústavy**. Novela taktiež zavádza pre všetkých výrobcov elektriny povinnosť uzatvoriť s prevádzkovateľom distribučnej sústavy zmluvu o prístupe do distribučnej sústavy a distribúcii elektriny, ak prístup do sústavy využívajú. V prípade ak by výrobca predsa len elektrinu do sústavy dodával bez zmluvy o prístupe, pôjde o neoprávnenú dodávku za čo mu hrozia prísne sankcie.

▪ **Kompenzácie pre veľkých hráčov**

Novela OZE umožňuje štátu poskytnúť z prostriedkov štátneho rozpočtu kompenzáciu veľkým odberateľom elektriny z vybraných priemyselných odvetví, a tým **znížiť ich náklady na elektrinu**. Podmienkou je, že musia ročne spotrebovať najmenej 1 GWh elektriny. Výška kompenzácie nesmie presiahnuť 85% tarify za výrobu elektriny z obnoviteľných zdrojov energie zaplatenej takýmto odberateľom v predchádzajúcom roku.

Aj keď Novela OZE prináša množstvo novín, stretáva sa aj s negatívnym ohlasom. V rámci medzirezortného pripomienkového konania bolo **vznesených 613 pripomienok, z toho 475 zásadných**. V rámci vznesených pripomienok „kľúčoví hráči“ elektroenergetického trhu Novele OZE vyčítajú, že viaceré ustanovenia si vyžadujú komplexnejšie a detailnejšie prepracovanie.

Chýbajú im tiež detailné analýzy dopadov zmeny systému podpory OZE ako aj ostatných podporovaných zdrojov na jednotlivých účastníkoch trhu s elektrinou a samotného systému. Viacerí z nich preto navrhujú stiahnuť Novelu OZE z legislatívneho procesu za účelom prepracovania so všetkými účastníkmi trhu.

Samotné znenie Novelu OZE spolu so sprievodnými dokumentmi a vznesenými pripomienkami je dostupné [TU](#).

:: **Cenové vyhlášky ÚRSO taktiež v medzirezortnom pripomienkovom konaní**

Spolu s Novelou OZE sa v medzirezortnom pripomienkovom konaní ocitli aj návrhy noviel cenových vyhlášok ÚRSO zo všetkých regulovaných oblastí. Okrem novely cenovej vyhlášky pre oblasť plynárenstva boli ostatné medzirezortné pripomienkové konania už ukončené. Aktuálne prebieha ich vyhodnocovací proces.

Znenie novely cenovej vyhlášky spolu so sprievodnými dokumentmi pre oblasť:

- Plynárenstva je dostupné [TU](#);
- Elektroenergetiky je dostupné [TU](#);
- Teplárenstva je dostupné [TU](#);
- Vodárenstva je dostupné [TU](#).

Najväčšie množstvo pripomienok sa týka novely vyhlášky č. 18/2017 Z. z. ktorou sa ustanovuje cenová regulácia v elektroenergetike a niektoré podmienky vykonávania regulovaných činností v elektroenergetike. V rámci medzirezortného pripomienkového konania bolo **vznesených 259 pripomienok, z toho 143 zásadných**.

Novela cenovej vyhlášky v elektroenergetike má okrem iného upravovať spôsob výpočtu primeraného zisku pre prevádzkovateľov sústav, výpočet povolených výnosov za prístup do prenosovej sústavy a prenos elektriny, medziročnú zmenu podielu výnosov z platieb za rezervovanú

kapacitu a celkových výnosov za prístup do distribučnej sústavy a distribúciu elektriny, náklady na dodávku elektriny pre odberateľov elektriny v domácnosti a malé podniky, spôsob výpočtu primeraného zisku za dodávku elektriny pre odberateľov elektriny v domácnosti ako aj podmienky pripojenia do sústavy a pod.

Podrobnejšiu správu o jednotlivých zmenách v cenovej vyhláške pre oblasť elektroenergetiky prinesieme po jej prípadnom vyhlásení v Zbierke zákonov SR.

:: ÚRSO vyhodnotilo štandardy kvality

Dňa 26.4.2018 Úrad pre reguláciu sieťových odvetví SR zverejnil vyhodnotenie štandardov kvality, ktoré predložili regulované subjekty úradu za rok 2017.

Správa o plnení štandardov kvality za rok 2017 je dostupná [TU](#).

Pavol Poláček
advokát a partner
POLÁČEK & PARTNERS s. r. o.

Právne upozornenie

Informácie poskytnuté odberateľovi v rámci monitoringu energetickej legislatívy nie sú zdrojom právne záväzných právnych predpisov, nakoľko právne záväzné znenie právnych predpisov v zmysle právneho poriadku Slovenskej republiky obsahuje iba zbierka zákonov Slovenskej republiky. Informácie poskytnuté odberateľovi majú iba informatívny charakter a nenahrádzajú právnu službu v zmysle zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii. Advokátska kancelária POLÁČEK & PARTNERS s. r. o. a nezodpovedajú za úplnosť a presnosť informácií uvedených v monitoringu energetickej legislatívy. V prípade otázok k informáciám poskytnutým odberateľovi, odberateľ môže požiadať advokátsku kanceláriu POLÁČEK & PARTNERS s. r. o. o poskytnutie právnej služby za týmto účelom.